Ikt. sz.: 439/ KI-1-5/2025

Gyermekvédelmi Központ és Általános Iskola Vas Vármegye

Százholdas Pagony Különleges Gyermekotthon Rum

Szakmai program 2025

1. Az intézmény főbb adatai:

Megnevezése: Gyermekvédelmi Központ és Általános Iskola Vas Vármegye

Székhelye: 9700 Szombathely
Címe: Kiskar u. 3. I. em. 26.
Postacíme: 9700 Szombathely, Pf. 112.
Telefonszáma: 94/393-306
Email cím: vasmegyeigyvk@vmgyvk.hu.
TB törzsszáma: 13259-6
Adószám: 15420260-1-18
Statisztikai számjele: 15420260 8790 312 18
AHT-I azonosító: 750398
OM szám: 201559
PIR szám: 420264

Telephelyek:

	Telephely megnevezése	**Telephely címe**
1	*Írott-kő Gyermekotthon Kőszeg*	*9730 Kőszeg, Kiss János utca 31.*
2	*Bóbita Lakásotthon Külső Férőhely Szombathely*	*9700 Szombathely, Rohonci út 64. VI/28.*
3	*Millennium Külső Férőhely Ikervár*	*9756 Ikervár, Ifjúság utca 12.*
4	*Írott-kő Külső Férőhely Kőszeg*	*9730 Kőszeg, Űrhajósok útja 19/A IV/12.*
5	*Ernuszt Kelemen Gyermekotthon Külső férőhely Gencsapáti*	*9721 Gencsapáti, Hunyadi út 406.*
6	*Százholdas Pagony Különleges Gyermekotthon Rum*	*9766 Rum, Kastély park 2. A ép.*
7	*Millennium Speciális Gyermekotthon és Általános Iskola Ikervár*	*9756 Ikervár, Kossuth utca 2.*
8	*Ernuszt Kelemen Gyermekotthon Gencsapáti*	*9721 Gencsapáti, Bem József utca 9.*
9	*Gólyafészek Gyermekotthon Gencsapáti*	*9721 Gencsapáti, Alkotmány utca 19.*
10	*Borostyánkő Gyermekotthon Kőszeg*	*9730 Kőszeg, Kórház utca 5/A.*
11	*Bóbita Lakásotthon Szombathely*	*9700 Szombathely, Vörösmarty M. utca 11.*

2. **Százholdas Pagony Különleges Gyermekotthon Rum adatai:**

Intézményegység neve: Gyermekvédelmi Központ és Általános Iskola Vas Vámegye Százholdas Pagony Különleges Gyermekotthon Rum
Címe: 9766 Rum, Kastély park 2. A ép.
Elérhetősége: Telefon: +36704365967
Szolgáltatások megnevezése: személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátás, otthont nyújtó ellátás
Formája: különleges gyermekotthon
Engedélyezett férőhelyek száma: 16 fő gyermek (2x8 fő)

3. **A gyermekotthon jellemzői:**

Gyermekotthonunk Rum Kastélyban működő iskolakomplexum közigazgatási területére épített lakásotthon jellegű kettő csoportból álló otthon.
Maximum 2x8 fő elhelyezését, gondozását és nevelését biztosító gyermekotthonunk, különleges ellátási szükségletű (középsúlyos értelmi fogyatékos (értelmileg akadályozott) 3-18 év közötti nevelésbe vett fiúk és leányok, valamint normál intellektusú gyermekek

elhelyezésére szolgál.
Szakmai programunk alapelveit, célját, feladatait alapvetően meghatározza, hogy a Rumban működő gyermekotthoni csoportokban - a sajátos nevelési igényt tekintve - értelmileg akadályozott gyermekek élnek.
A sajátos nevelési igényű /továbbiakban SNI/ gyermekek különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális területen egyaránt megjelenik, jelölve nevelhetőségük, képezhetőségük jellegzetes különbözőségeit. A sajátos nevelési igény kifejezi:

- az életkori sajátosságok módosulását
- az ismeretek elsajátításához szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét,
- alacsonyabb szintű és lassúbb ütemű fejleszthetőségét,
- az értelmi akadályozottság mellett gyakran előforduló társuló fogyatékosságokat.

Telepítés
Gyermekotthonunk két csoportja Rum Kastélyban működő sajátos nevelési igényű, középsúlyos értelmileg akadályozott gyermekek és fiatal felnőttek számára működő nevelési-oktatási intézménykomplexum szomszédságában működő lakásotthon jellegű otthon.
A gyermekotthonban élők így könnyedén hozzájutnak az iskolai nevelésükhöz, oktatásukhoz.
A gyermekotthon munkáját csak abban az esetben tudja eredményesen végezni, ha napi kapcsolatot ápol az iskolával, annak munkatársaival.
A gyermekotthon a kastélyparkban működik. A természethez közeliség a gyermekek állapotában ideális közeg.
A kettő gyermekotthoni csoport egy épületben, egymás szomszédságban, teljesen összenyithatóan működik.

Infrastruktúra
Az épületek kialakítása a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet és mellékleteinek figyelembevételével történt.
A lakás(ok) áll (nak); nappali szoba, 3 hálószoba, konyha-étkező, kamra, 2 fürdő, WC –vel, mosókonyha, irodahelyiségek
A csoportokban a gyermekek ruházatának és személyes tárgyainak elhelyezésére gyermekenként külön szekrények és éjjeliszekrények állnak rendelkezésre.
A lakás berendezése ízléses, családias, berendezése otthonos.
Az épület szakhatósági engedélyekkel rendelkezik.

Személyi feltételek
A gyermekotthon szakmai személyzete létszámában jelenleg megfelel a 15/1998. (IV.30) NM rendeletben előírt jogszabályi feltételeknek. A gyermekotthonban dolgozók kiválasztása során az előírt szakképesítés mellett, hogy személyiségüket tekintve alkalmasak legyenek a feladat ellátására. Szakmai identitásuk erősítése érdekében a kötelezően előírt képzéseken túl folyamatos esetmegbeszéléseket és belső továbbképzéseket biztosítunk számukra.

4. Szakmai programunk lényege

Alapdokumentum, mely a nevelést szolgálja, s tartalmazza a csoportokban folyó nevelés általános célját, alapelveit, módszereit a gyermeki jogok mindenek felett történő elvének betartása mellett.
A Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszerben nyilvántartott gondozási nevelési tervekben személyre szabottan határozzuk meg a szükségesnek ítélt, javasolt nevelési célokat, alapelveket, feladatokat és módszereket.

i.

5. Gyermekotthonunk céljai:

A befogadott gyermekek részére teljes körű ellátás biztosítása (lakhatás, élelmezés, tisztálkodás, ruházkodás, oktatás, egészségügyi ellátás, játék, szabadidős és sportolási lehetőségek stb.)
A gyermek családi környezetéből történő kiemeléséből fakad lelki megrázkódtatásának enyhítése, kezelése.
Kapcsolattartás segítése, elmélyítése szülővel, vagy más hozzátartozóval.
A gyermekek személyiségének fejlesztése, növelése.
A gyermekek szocializációs színvonalának emelése,
Felkészítés az önálló, kiszolgáltatottságtól mentes életre.
A dolgozók kiégésének megakadályozása, szakmai fejlődésük elősegítése.

A gyermekek sajátos nevelési igényeit figyelembe véve:
A tanulók képességeik függvényében ismerjék meg, sajátítsák el, és normakövetéssel alkalmazzák az emberi együttélés, a társas érintkezés alapvető szabályait, a köznapi helyzetnek megfelelő magatartási szokásokat.
A képességeikhez mért műveltségelemek elsajátításával készüljenek fel, váljanak alkalmassá a segített felnőttkori életlehetőségekre.
Neveltjeink életkörülményeinek, életlehetőségeinek normalizálása, érzelmi életük harmonikusságának biztosítása, testi-lelki egészségük megőrzése.
Természetesebb, nyitottabb, családias életmód kialakítása.
A sajátos életteret és élete végéig permanens fejlesztést igénylő gyermek cselekvőképes, szocializációjában aktívan résztvevő ember formálása.
SNI fiataljainknak - képességeikkel összhangban álló- kiegyensúlyozott emberi élethez szükséges ismeretek nyújtása.

6. A gyermekotthoni nevelésünk alapelvei:

- Az egyéni különbözőségek figyelembevételének elve,
- A közösségi támogatás által való nevelés elve,
- Az egyénre szabott bánásmód elve,
- Alapvető erkölcsi és együttélési normák betartásának elve,
- A korrekciós nevelés elve,
- Kommunikációs és kapcsolattartás fejlesztésének elve,
- A motivációk fejlesztésének elve,
- A csoport működési feltételei fejlesztésének elve

7. Nevelési módszereink, munkaformáink (egyéni és csoportos), szervezeti formáink:

i.

Az SNI neveltjeink különleges igényei minden pedagógiai eljárásban megjelennek:
- nagyobb mértékű differenciálást,
- speciális eljárások alkalmazását,
- kiegészítő, korrekciós, fejlesztő, rehabilitációs célú, cselekvésközpontú módszereket kívánnak.

Az értelmileg akadályozott gyermekek tanítása: „életgyakorlatot" segítő cselekvések útján hatékony.

A sikeres nevelés feltétele a jól átlátható és ösztönző nevelési környezet, a kis lépésekben, fokozatosságra épülő haladás, a gyakori ismétlés, a konkrétság.
A különböző tevékenységi formák szélesítik ismereteik, tapasztalataik körét, sokoldalú gyakorlási lehetőséget, megerősítést adnak. Fejlesztik a tájékozódó képességüket, növelik kompetenciaérzésüket, alakítják alkalmazkodó készségüket, toleranciájukat.
A helyes viselkedési formák gyakorlása folyamatos a közös tevékenységek, közlekedési eszközök használata, kulturális programok során. Az általános erőnlét, a testmozgás iránti igény fokozását, az egészség megőrzését célozzák a sportfoglalkozások, strandlátogatások, kirándulások. Önállóságuk, felelősségtudatuk, segítőkészségük alakul az önkiszolgálási -, házi-, házkörüli teendők ellátásával. Az együttes tevékenységek segítségével közösségtudatuk, együvé tartozási érzésük formálódik.
A megszerzett ismeretek újszerű, változatos formában kerülnek alkalmazásra a kirándulások, táborozások idején. Környezetük állapota iránti igényességük, esztétikai érzékük, saját ízlésviláguk fejeződik ki a környezetük rendezése, tisztántartása folyamán.

Beavatkozásaink legyenek: következetesek, tudatosak, szakmailag megalapozottak, empatikusak, gyermekközpontúak, türelmesek, határozottak.

8. Felvétel, befogadás a gyermekotthoni csoportba

A befogadás a gyermek számára a lehető legoptimálisabban történjen. A gyermeknek legyen módja mielőbb megismernie a gyermekotthon működését, a gyermekeket és a személyzetet a sikeres beilleszkedés érdekében.
A befogadás folyamatának aktív résztvevői legyenek a szülők és más kapcsolattartásra jogosult személyek (ha ez releváns és a hozzátartozó nem veszélyezteti a gyermek fejlődését).
A befogadási folyamatban a gyermek fokozatosan ismerkedjen meg a gyermekotthoni élet szokásaival és szabályaival.
A befogadási folyamat előkészítésének és megvalósulásának valamennyi érintett fél bevonásával kell megvalósulnia.
A nevelő az újonnan érkező gyermek befogadását megelőzően tájékoztatja a már ott élő gyermekeket az érkezés időpontjáról, felkészíti a közösséget az új gyermek érkezésére és együttműködésüket kéri a beilleszkedés megkönnyítéséhez. A gyermeket az otthonban megfelelően előkészített, személyre szabott környezet fogadja.

A befogadási folyamat leírása:

- Gyermeket a gyermekotthoni csoportba csak gyámhatóság határozata alapján – előzetes egyeztetés után – fogadhatunk be.
- A beutaló szerv az elhelyezés lehetőségét az intézmény vezetőjével, vagy a gyermekotthon vezetővel egyezteti, aki tájékoztatja a csoportot a gyermek érkezéséről.
- A befogadást végző kolléga átveszi a gyermekkel érkező iratokat, személyes tárgyait, ruházatát, egyéb felszerelését.
- A gyermekotthon vezető vagy a nevelő az elhelyezést követően szóban, majd az előírt nyomtatványon írásban értesíti a szakszolgálat gyermekvédelmi ügyintézőit a nyilvántartásba vétel érdekében.
- A gyermekotthon vezető vagy a nevelő a szülőtől, illetve az ügyintézőkkel együttműködve hivatali úton gondoskodik a gyermek hiányzó iratainak beszerzéséről.
- A szükséges adatok beszerzését követően az elhelyezést követő hónap első napjától megigényli a gyermek családi pótlékát. Az elhelyezés megszüntetése, illetve a gyermek gondozási helyének megváltoztatását követően gondoskodik az intézmény címére érkező családi pótlék későbbi jogosult számára történő átadásáról.
- Az adminisztrációs teendőkkel párhuzamosan történik a gyermek elhelyezése,

életterének elfoglalása. A gyermekfelügyelők számba veszik személyes tárgyait, ruházatát, melyekről - a biztonságos megőrzés érdekében - leltár készül.
- Elsődlegesen a gyermekotthon vezető - távollétében az általa megbízott munkatárs - egyéni beszélgetést folytat a gyermekkel addigi életéről, szokásairól, családi kapcsolatairól.
- Életkorának, állapotának megfelelő szinten megismertetik a csoport házirendjével, a napirenddel, az ott folyó munkával.
- Tájékoztatást kap a hozzátartozóival történő kapcsolattartás lehetőségéről, arról, hogy hacsak a beutaló határozat másképp nem rendelkezik - korábbi kapcsolatait továbbra is ápolhatja.
- A befogadást követően a gyermek, és annak gyermekvédelmi gyámja bevonásával megtervezésre kerülnek az elhelyezés időtartama alatt elvégzendő feladatok (kapcsolatfelvétel a Gyermekjóléti Szolgálattal, nevelési-oktatási intézménnyel, a felülvizsgálathoz szükséges szakértői vizsgálatok feltételeinek biztosítása, felzárkóztatás, további iskoláztatással kapcsolatos teendők)
- A gyermeket megbízott munkatárs segítse a beilleszkedésbe. Legyen a gyermeknek egy „felnőtt pártfogója" a csoportba, aki a többieknél még inkább odafigyel a gyermek állapotváltozásaira, lelki rezdüléseire, tüneteinek változásaira.

Egyéni gondozási-nevelési terv elkészítése és gondozása:

A nevelésbe vétel esetén mindenkor elkészítjük az egyéni gondozási- nevelési tervet („Terv"), mely jogszabály által szabályozottan a GYVR –ben történik. A Terv elkészítésének célja, hogy a napi feladatokat lépésről lépésre meghatározva segítsék a gyermek gondozását-nevelését ellátó személyt a szülőhelyettesítő feladatok ellátásában. Egyéni elhelyezési tervre épülve annak kézhezvételétől számított 30 napon belül kell elkészíteni az egyéni gondozási-nevelési tervet. A Gondozási-nevelési terv elkészítésének gazdája, szervezője és adminisztrátora a nevelő, aki a Terv elkészítésébe bevonja a gyermekvédelmi gyámot, a gyermekfelügyelőket, valamint a gyermekkel kapcsolatban dolgozó különböző szakembereket is. (pszichológus, iskolai osztályfőnök, gyermekjóléti szolgálat menedzsere stb.). Az egyéni gondozási-nevelési terv kidolgozása során - életkorának megfelelően - magát az érintett növendéket és lehetőség szerint a szülőt is bevonjuk.

A Terv elkészítésében figyelemmel kell lenni:
- a gyermek életvitelére, szokásaira,
- lelki állapotára, mentálhigiénés és pszichés ellátására,
- a gyermek testi, egészségügyi ellátására, (általános orvosi ellátás, kötelező és javasolt védőoltások, fogorvosi ellátás, látás-, hallásvizsgálat és egyéb, az életkornak megfelelő kötelező és javasolt szűrővizsgálatok stb.),
- gyermek személyiség állapotára,
- egyéni szükségleteire, igényeire (pl;étkezés, öltözködés, viselkedés, életstílus, stb)
- gyermek szocializációs állapotára, fejlesztésére (társadalmi értékek, szokások megismertetése, erkölcsi értékrend közvetítése/alakítása, családi életre nevelés, önállóságra nevelés, felelősséget vállaló szexuális életre történő felkészítés, stb)
- tanulmányaira (kiegészítő tanulási segítség; pl. korrepetálás, speciális oktatási igények)
- életpálya, munkára nevelés,
- nemzetiségi, etnikai és vallási hovatartozására,
- szabadidős, hobbi, sport tevékenységére
- családi és rokoni kapcsolataira, kapcsolattartására
- személyes kapcsolatok, barátságok ápolása

- a gyermekkel és szülőjével (törvényes képviselőjével) folytatott személyes beszélgetés során szerzett tapasztalatokra,
- a Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat által készített egyéni elhelyezési tervre.

Az egyéni gondozási-nevelési terv nem egy befejezett nevelési stratégia, hanem egy életállapothoz igazodó, folyamatosan fejlesztett a gyermekkel és az őt körülvevő szakemberekkel közösen kidolgozott, egyénre szabott dokumentum.
A tervet folyamatosan gondozni kell. Ennek felelőse a nevelő és a gyermekvédelmi gyám.

9. Elbocsátás

A növendék elbocsátását szigorúan egy folyamatként értelmezzük. Ez azt jelenti, hogy az esetleges hazagondozást, vagy más intézménybe, utógondozói otthonba való gondozást fokozatosan kell a gyermek, vagy fiatal felnőtt közreműködésével megszervezni. Az „átgondozás" feladatát a nevelő végzi a gyermekotthoni teammel közösen.
Növendékeink állapota miatt a folyamat hosszabb lehet. Fokozottan kell figyelni a gyermek visszajelzéseire az átszoktatáskor. A folyamatba be kell vonni azokat a szereplőket, aki fogadják növendékünket, szülők, szociális intézmény gondozói, utógondozó stb.

10. A gondozás, nevelés elemei

Nevelési szolgáltatások
A fent jelzett nevelési céloknak megfelelően a fenti módszerekkel a gyermekotthonunkban élő gyermekek folyamatos nevelési hatás alatt élnek. A gyermekekkel dolgozó szakembereknek fontos tudatosítaniuk, hogy a gyermekekre nemcsak a gyógypedagógus szakemberek fejlesztési foglalkozásai hatnak, vagy hathatnak, hanem minden egyes egyéni vagy csoportban történő személyközi kapcsolat, verbális, vagy non-verbális hatás erősen befolyásolhatja a gyermek működését, állapotát.
Ezért minden szakembernek folyamatosan tudatosítania kell a gyermekekkel való kapcsolatát. A gyermekekkel való munka egyik alapja az esetmegbeszélő csoport működése.

Az értelmi nevelés területén délutáni, hétvégi foglalkoztatás keretében:
- az egyenetlen személyiségszerkezetnek megfelelő differenciált, egyéni habilitáció, képességfejlesztés, felzárkóztatás,
- az új helyzethez való alkalmazkodási képesség kialakítása, fejlesztése
- az otthon szűkebb és tágabb környezetében való tájékozódás kialakítása, fejlesztése,
- bizonyos általános ismeretek megalapozása az életkor, az értelmi képességek fejlettségének figyelembevételével,
- elemi döntési képesség, felelősségérzet kialakítása,
- részvétel biztosítása a tanórán kívüli foglalkozásokon az iskolában egyéni választás és tehetség szerint, szakkör, sportkör, alapfokú művészeti nevelés, hitoktatás
- játék-, sport- és kulturális foglalkozások szervezése a lakásotthonban klubdélutánok szervezése,
- mozilátogatás, színházlátogatás, részvétel különböző települési kulturális és sportrendezvényeken, fesztiválokon.

A kommunikációs és szocializációs képességek területén:
Folyamatos, rendszeres és következetes fejlesztéssel, praktikus ismeretek közvetítésével el kell érni, hogy egyszerű társas kapcsolatokat képesek legyenek létesíteni és fenntartani.

Az élettér, életsegítés biztosításával a teljes nevelési időben fel kell a növendékeket készíteni arra, hogy képzésük befejezése utáni segített (támogatott) életközegben, (ÉNO, szociális foglalkoztató, gondozóház, védőmunkahely, család, rehabilitációs otthon, védőotthon stb.) a szociális integrálódásuk eredményes legyen.
Kontaktusteremtő képességük, szociális képességeik, viselkedésük, magatartásuk formálása a konfliktusmentes társadalmi beilleszkedés, a többséghez való alkalmazkodás érdekében a következőkre kell figyelni:

- a társadalmi kommunikációban használt konvencionális jelek, szimbólumok megértésének, használati képességének kialakítása,
- a beszéd útján történő ismeretszerzés kondicionálása,
- az önellátó- és védő technikák birtoklása a környezettel való harmonikus együttélés, a komfortérzet megteremtése,
- önmaga és társai másságának felismerése, elfogadása, törekvés a fejlődésre
- együttélési szabályok tudatosítása, pozitív közösségi szokások közvetítése
- az általános emberi értékek megismerése, elfogadása, azonosulás a fejlettségi szintnek megfelelően,
- oldott humánus légkör megteremtése, ahol az értelem, az érzelem szabadon kibontakozik, és az emberi kapcsolatok kiteljesednek,
- a jól működő képességek tudatos fejlesztése, értékeik, önbecsülésük kialakítása.

A testi nevelés és az egészséges életmódra nevelés területén:

- a megfelelő idejű szabad levegőn tartózkodás biztosítása minden évszakban
- mindennapos testmozgás végzése, ez iránti igény erősítése
- megfelelő életritmus, szokásrendszer magalapozása
- az állóképesség, erőnlét fokozása, kitartás, akarat fejlesztése
- közös mozgásos játékok, sportvetélkedők szervezése
- az anyaintézményi sportolási lehetőségek (sportpálya, a fürdőmedencék) kihasználása
- kerékpározás tanítása
- az iskola által szervezett úszásoktatás és terápiás célú lovagoltatás igénybevétele
- az iskolai sportköri és differenciált mozgásos képességfejlesztő foglalkozások látogatása
- kirándulások, táborozások szervezése változatos környezetben, a levegőváltozás, újszerű mozgásformák biztosítása érdekében
- drogprevenciós program keretében: az egészségkárosító szerek és szokások elemi szintű megismertetése, az elutasítani tudás képességének és az egészséges életmód iránti igénynek a kialakítása.

Az érzelmi nevelés területén:
Én identitás, pozitív önértékelés kialakítása és fejlesztése:

- a lakásotthoni új lakóközösségek közösségformálása,
- az új gyerekek megismerése, közösségi beilleszkedésük elősegítése,
- a családias otthon együttélési szokásainak kialakítása,
- a meglévő hagyományok ápolása (jeles napok, ünnepek),
- alapvető emberi értékek megbecsülése, családias beszélgetések,
- a vérszerinti családi -, és pártfogói kapcsolatok ápolása, támogatása,
- a gyerekek névnapjának, születésnapjának megünneplése (ajándékozás, köszöntés valamennyi gyermekotthoni társ jelenlétében)

Különleges nevelési feladatok:

- a kiindulási frusztrációs alaphelyzet javítása, a hospitalizáció kiküszöbölése, a családi élet funkcióinak pótlása,
- a lakásotthonba történő beilleszkedés, az új életmódhoz való alkalmazkodás elősegítése: családias, elfogadó, szeretetteljes, empatikus légkör biztosításával, a környezet és az együttélés szabályainak megismerésével,
- foglalkozások megszervezése, melynek során kiemelt szerepet kap a szocializációt segítő képességek (együttműködés, alkalmazkodás, normakövetés, önállóság, önellátás, önkifejezés, pozitív önértékelés, társas kapcsolatok) fejlesztése:
  - ➢ a társadalomban elfogadott normák szerinti életmód és életritmus kialakítása és gyakoroltatása,
  - ➢ a mindennapi élethez szükséges praktikus ismeretek gyarapítása,
  - ➢ az egyéni képességekhez mért minél nagyobb fokú önállóság elérése különböző tevékenységi formák alkalmazása sikert biztosító környezetben, melyek az eredményes beilleszkedést segítik elő: szabadidős programok, önkiszolgálás, munka, tehetséggondozás, felzárkóztatás, társas kapcsolatok, közösségi tevékenységek
- a pozitív minta követésének interiorizálásával egészséges életmódra nevelés, egészségmegőrzés, ill. az ehhez szükséges technikák elsajátíttatása a folyamatos orvosi ellátás biztosítása mellett. Az egészségügyi ismeretek bővítésével alakuljon ki az egészséges életmód iránti igényük, káros szenvedélyekhez való helyes viszonyulásuk.,
- a környezeti nevelés keretében a saját lakókörnyezet gondozása, rendben tartása, kialakítása a gyermekek és felnőttek közös feladata. Elsődleges szempont az otthonosság, anyagi- és érzelmi biztonság létrehozás,
- barátságos, esztétikus lakókörnyezet kialakításával a biztonságérzet, komfortérzet fokozása.,
- a gondozott SNI gyermekek, fiatalok értelmi, érzelmi, testi és erkölcsi fejlődésének folyamatos figyelemmel kísérése. Egyéni képességeknek megfelelő egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások biztosítása.,
- az otthonuk és berendezési tárgyainak, azok állagának megóvása.

Rekreációs szolgáltatások

A gyermekotthonban élő gyermekek számára elsődlegesen az iskola biztosítja a kulturális és sportolási szükségletek kielégítését.

A csoportban törekszünk arra, hogy ösztönözzük növendékeinket ezen programokon való részvételre, a gyermekotthon munkatársaival együtt. Szabadidős és szórakozási szükségletek egyéni és csoportos kielégítésére is figyelmet fordítunk.

A gyermekek különböző tevékenységben lelik örömüket. Amelyek támogathatók, nevelési szempontból is, azt támogatni kell. A szabadidős tevékenységek a nevelőmunka rendkívül jó színterei, számos lehetőséget biztosítanak a gyermekek személyiségének kibontakoztatására.

A gyermekek számára kirándulásokat, nyaralást, táborozást szervezünk.

<u>Rendszeresen megszervezésre kerülő programjaink többek között:</u>

- Kézműves foglalkozások saját szervezéssel, illetve meghívott mesterekkel,
- Ünnepek (névnapok, húsvét, karácsony stb.) méltó megünneplése,
- Családi - és sportnap- Drogellenes programok,
- Táborozások
- Kirándulások, sportversenyek.

Egészségügyi szolgáltatások
A gyermekek egészségügyi alapellátását megállapodás alapján gyermekorvos látja el.
Szakorvosi vizsgálatokra a gyermekorvos beutalásával visszük el a gyermekeket.
Az orvossal történő kapcsolattartást elsősorban a feladattal megbízott gyermekfelügyelő végzi, aki a vizsgálatokat szervezi és a gyermekek kíséretét is biztosítja. Távollétében a gyermekfelügyelők- néha a nevelő is - egyaránt részt vállalnak a feladat ellátásában.
Folyamatosan figyelemmel kísérjük a gyermekek egészségügyi állapotát, részt veszünk szűrővizsgálatokon, elősegítjük a preventív módszerek alkalmazását.
A gyermekek állapota miatt (krónikus betegségek, idegrendszeri sérülések, tartós betegségek) megkülönböztetett figyelemmel kell a gyermekek egészségügyi ellátását kezelni.

Napi egészségügyi gondozási feladatok

- Fontos, hogy kizárólag felnőtt ellenőrzése mellett a gyermekek megtanulják a gyógyszerek helyes használatát.
- A tárgyi feltételek lehetővé teszik minden gyermek, fiatal számára az alapvető egészségügyi és higiéniai szokások elsajátítását, rendszeres gyakorlását. A fiatalok intimszféráját lehetőségeink szerint tiszteletben tartjuk és biztosítjuk.
- A betegségről (időpont, diagnózis, terápia) nyilvántartást vezet az otthon mind a gyermek személyi anyagában, mind a kezelési nyilvántartásban.
- A dolgozó a kezelési nyilvántartás alapján adja át az ápolási teendőket a lakóegységekben dolgozóknak.
- Szakrendelésre a Lakásotthon dolgozója viszi el a gyerekeket.
- A gyógyszernapló alapján adja ki a gyógyszereket a dolgozó feltűntetve a pontos gyógyszeradagolást.
- Évente fogászati szűrésen vesznek részt a gondozottak előzetes időpont egyeztetés alapján.
- Kamasz lányoknál menstruációs napló vezetése.
- Fogamzásgátló tabletták szedésének szabályozása, napló vezetése.
- Az intézeti higiéniáról napi ellenőrzési naplót vezetése.
- A nevelő irányításával folyik az egészségügyi és szexuális felvilágosító munka.
- A gyermekotthonban lakó összes gyermek személyi higiéniájának ellenőrzése (köldök, körmök, haj stb. tisztán tartása)
- A beteg gyermekek ápolása - ha betegsége miatt nem elkülönítendő- az elhelyezési helyén (szobájában) történik
- Súlyos fertőző beteg esetén a beteg orvosi javaslatra (beutalásra) kórházba kerülnek.

Egészséges életmódra nevelés
Ezen korosztály új ismeretekre való nyitottságának kihasználásával megelőzhetővé válnak a serdülőkorban kialakuló szenvedélybetegségek, a kábítószer- és alkoholfüggőség, valamint elkerülhető a korai és meggondolatlan szexuális élet negatív következményei. Az egészségorientált nevelést célzó programok rendszeressége és a gyermekotthon életébe történő integrálása révén a gyermekek megismerhetik, felmérhetik és tudatosíthatják azon veszélyeket és következményeket, amelyeket a deviáns magatartási formák hordoznak, valamint aktívvá és motiválttá válnak azon megoldási módok elsajátításában, amelyek révén elkerülhetővé válnak (ismeretterjesztő előadások, programok, vetélkedők).
Az egészséges életmód alakításánál egyik legfontosabb feladat a káros szenvedélyek kialakulásának prevenciója, a már kialakult káros szokások mérséklése. Ezzel kapcsolatban folyamatos felvilágosításra és személyes példaadásra törekszünk, együttműködve az oktatási intézményekkel.

Étkezési szolgáltatások
Fontos törekvésünk - az étkezési norma biztosította kereteken belül - a megfelelő mennyiségű, összetételű, változatos étkezés biztosítása.
A heti étrendek a gyermekek bevonásával- igényeik figyelembevételével -készülnek.
Az étlapon szereplő ellátáson túl lehetőséget biztosítunk az étkezés egyéni kiegészítésére, alapvető élelmiszerek (kenyér, vaj, zsír, lekvár) ennek érdekében - a gyermekek számára hozzáférhető módon - folyamatosan rendelkezésre állnak.
Az étkeztetéssel kapcsolatos feladatok tervezését az e tevékenységgel megbízott gyermek felügyelő végzi, de a feladat ellátása valamennyi kolléga együttműködésével valósul meg.
A speciális élelmezést (ételallergia, cukorbeteség, egyéb gasztroenterológiai betegségek) igénylő gyermekek ellátását az orvosi utasításoknak megfelelően biztosítjuk.

A gyermekotthonban napi rendszeres főzés biztosítunk a gyermekek számára. Az étkezési ellátással, ezzel kapcsolatos beszerzéssel, a gyermekek táplálásával külön szabályzat foglalkozik az intézményben.
Gyermekeink a teljes körű ellátás keretében naponta ötször, az egészséges táplálékozás követelményeinek megfelelően étkeznek.
A tízórait, az ebédet, az iskolában, a reggelit, uzsonnát és vacsorát a gyermekotthonban fogyasztják el hét közben a gyermekek.
A téli időszakban fokozottan figyelünk a vitamin pótlására, friss gyümölcsök, zöldségek szervezetbe való bevitelével és vitaminok szedésével.
Fontos törekvésünk - az étkezési norma biztosította kereteken belül - a megfelelő mennyiségű, összetételű, változatos étkezés biztosítása.
A 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról rendelkezéseit be kell tartani.
Fontos hangsúlyt kap a gyermekek személyre szabott étkeztetésének biztosítása. Szakorvos által igazolt betegségek esetében a gyermek állapotának megfelelő diétás ételt kell biztosítani. Az ilyen étel előállítására megfelelő feltételeket kell teremteni, valamint a munkatársakat ki kell képezni az ilyen beteg gyermek táplálásáról.
Az étkezéssel kapcsolatos feladatok tervezését a megbízott gyermekfelügyelő végzi, de a feladat ellátása valamennyi kolléga együttműködésével valósul meg.
A közös főzések, együttes étkezések során tanítjuk a gyerekeknek a korszerű táplálkozási szokásokat, a kultúrált étkezés szabályait, az egyszerűbb A heti étrendek a gyermekek bevonásával- igényeik figyelembevételével -készülnek.
Az étlapon szereplő ellátáson túl lehetőséget biztosítunk az étkezés egyéni kiegészítésére, alapvető élelmiszerek (kenyér, vaj, zsír, lekvár) ennek érdekében - a gyermekek számára hozzáférhető módon - folyamatosan rendelkezésre

Napi életgyakorlat
A gyermekotthonban folyó életet, annak főbb szabályait a házirend tartalmazza, melyet a felnőtt dolgozók, a növendékek és az érdekképviseletei szervek közösen alkotnak meg. (Lényege a betarthatóság és a számonkérhetőség.)
A házirend közös munkálkodás eredménye, (gondozók, gondozottak, érdekképviselet), mely a csoportban kifüggesztésre került. Aktuális feladatként szerepel az újonnan érkezettekkel való megismertetése, a jogok és kötelességek felszínen tartása (csoportértékelés keretében).

A gyermekotthon napi életét a napirend szabályozza.

Napirend (tanítási időszakban)

6.30	Ébresztő, mosakodás, ágyazás, öltözködés
6.45 - 7.10	Reggelizés, fogmosás, iskolatáska ellenőrzés
7.15	Indulás az iskolába
16.00	Uzsonna
16.30	Közös program, irányított tevékenység nélküli szabad levegőn való tartózkodás (min.1 óra), kimenő, látogatók fogadása, egyéni beszélgetések
18.00	Vacsora
18.30	Fürdés, ágyazás, TV-nézés, beszélgetés stb.
20.00	Folyamatos lefekvés, életkortól függően

Napirendünk pihenőnapokon (szünidőben)

8.30	Ébresztő
9.00	Ágyazás, takarítás, rendrakás
10.00	Tanulás vagy szünidei programok (szombaton takarítás, vasárnap csoportértékelés)
12.00	Ebéd
12.30	Szabad foglalkozás, egyéni, csoportos kimenők, látogatók fogadása
16.00	Uzsonna
16.30	Közös program, irányított tevékenység nélküli szabad levegőn való tartózkodás
19.00	Vacsora
19.30	Fürdés, ágyazás, TV-nézés, beszélgetések
20.00	Folyamatos lefekvés, életkortól függően

A gyermekotthon életében fontosnak tartjuk, hogy a napi tevékenységekbe életkoruknak, állapotuknak megfelelően bevonjuk a gyermekeket.
Így részt vesznek:

- saját szobájuk és a közös helyiségek takarításában,
- a napi (heti) étrend összeállításában,
- a hétvégi sütés-főzésben,
- az évszakoknak megfelelő ruházat vásárlásában (lebonyolítása külön igazgatói utasítás alapján),
- saját ruházatuk rendben tartásában

További fontos szempontok:

- Személyes tárgyaikat külön szekrényben, éjjeliszekrényben, saját asztalukon tárolhatják.
- A nagyobb értékű személyes holmit - szükség szerint - leadhatják.
- Életükkel kapcsolatos emlékeket külön mappában (élettörténeti könyv) (levelek, rajzok), fotókat fotóalbumban gyűjtik össze.
- Zsebpénzükkel a gondozók segítségével saját maguk gazdálkodnak (igénylése a nevelő feladata, s ő kezeli a gyermekek bevonásával).
- Munkatársaink között feladatmegosztás van, a csoportban zajló munka egy-egy részterületének (élelmezés, vegyi áru, egészségügyi ellátás, ünnepek stb.) „felelős gazdájaként" is dolgoznak.
- Délelőtti műszakban ill. nyáron egy-egy szolgálatos dolgozik, tanítási időben

délutánonként lehetőség szerint 2 fő foglalkozik a gyermekekkel. Az éjszakás feladata a másnapi ételek elkészítése.
- Munkánkat úgy szervezzük, hogy a gyerekek ébredéstől takarodóig érezzék: a gondozás és nevelés értük történik.

A különleges ellátási igényű gyermekek körében végzendő feladatok
A csoportokban - értelmi képességeiket tekintve - ép értelmű, tanulásban- és értelmileg akadályozott, sajátos nevelés igényű gyermekek élnek. A gyermekotthon a gyermekek érdekében folyamatosan konzultál az iskola tanáraival.

- Az integráció azért is nagyon fontos, mert az együttéléssel tényleg megtanulják egymást tolerálni és elfogadni. Nagyon fontos az is, hogy a fogyatékos gyermekeket „húzza" a nem fogyatékos gyermek. Csoporttársaiktól sok jó dolgot megtanulhatnak, ami a mindennapi élettel kapcsolatos.
- Bizonyos önismeretet is ad az, hogy látják a mindennapokban, hogy ép társaiktól különböznek. Például nehezebben tanulnak. Az otthoni munka azonban, a fogyatékosság kompenzálására lehetőséget ad, mert megmutathatják, hogy ők is értékesek valamiben. Ugyanúgy, mint egy családban a dolgozók fokozatosan nevelik őket az önállóságra. Önállóan járnak iskolába, ha nem túl betegek önállóan mennek el az orvoshoz és a saját ügyeiket is velük intéztetik. Például osztálypénz befizetés, vagy éppen a gyámhatóságnál való megjelenés.
- Az otthon egyik legfőbb feladata a normalizációs elv kiteljesítése, azaz igyekszünk olyan élethelyzetbe hozni az intézményrendszerben nevelkedő gyermekeket, hogy onnan kikerülve – akár a saját családhoz költöznek, akár önálló életet kezdenek – be tudjanak illeszkedni az adott társadalmi környezetbe, meg tudjanak felelni a társadalmi elvárásoknak.
- A tanulásban akadályozott gyerekek, fiatalok integrált nevelése-gondozása során figyelembe vesszük az eltérő személyiségfejlődési sajátosságokat. A tanulásban akadályozott gyerekek, fiatalok késleltetési képessége igen gyenge, ahogy megkívánnak valamit, mindjárt meg akarják szerezni és ez sok konfliktus forrása lehet a velük együtt élő normál értelmi képességű gyerekekkel. Gyakorlással azonban az ösztön kielégítés késleltetése, a türelmesség fejleszthető náluk. Továbbá, ha nem látnak át, nem értenek egy helyzetet könnyen dühbe gurulnak, agresszívek lesznek. Belátó képességük, realitásérzékük kicsi. Szinte csak a közvetlen empirikus, gyakorlati megtapasztalást értik, a gondolkodás konkrét, még nincs, vagy fejletlen az elvont gondolkodás. Ezt a sajátosságot mindenképpen figyelembe vesszük integrált nevelésük során. A direkt szocializációs tanulásra kell helyezni a hangsúlyt, egy-egy szocializációs viselkedési forma megértésében, rögzítésében sokat segíthet, ha eljátszatjuk velük a konkrét szituációt. Fontos, hogy átéljenek helyzeteket, mivel, ha csak elmagyarázni próbáljuk meg nekik, azt úgysem fogják megérteni.
- Személyiségfejlesztésük, nevelésük-gondozásuk során sok türelemre van szükség, ugyanakkor az együttnevelés során a többi gondozottban fel kell ébreszteni irányukban a szolidalítást, a megértést.

Esetkezelő szolgáltatások

Engedély nélküli eltávozás a gyermekotthonból
Feladatunk az engedély nélkül eltávozott, vagy engedélyezett távollétről a megadott időben vissza nem érkező gyermek felkutatása, a gyermek tartózkodási helyének ismertté tétele, az együttműködés megvalósítása az illetékes szervekkel, személyekkel, a gyermek gondozási

helyére történő visszakerüléséről való gondoskodás, valamint a szökés okainak kiderítése és ezáltal a későbbi hasonló események prevenciója.
Teendők az engedély nélküli eltávozás, illetve a gyermek eltűnésének, szökésének észlelésekor:

1. Intézményi társak megkérdezése, esetlegesen tudnak-e a gyermek hollétéről.
2. Személyes felkutatás a gyermek feltételezhető, vagy ismert előfordulási helyein.
3. Mentőszolgálatnál, egészségügyi intézményeknél, a gondozott gyermekkel kapcsolatban lévő intézményeknél tájékozódás.
4. Rendőrség felé körözés elrendelésének kérése, eltűnés bejelentése a rendszeres gyógyszeres kezelés alatt álló, a betegsége, a fogyatékossága miatt önmagáról gondoskodni képtelen, a 14 év alatti gyermek esetén haladéktalanul, egyéb esetben 24 órán belül, amely bejelentés tartalmazza az alábbiakat:
   - a gondozott gyermek személyes adatai
   - a gondozott gyermek gyámhatóság határozatban megállapított tartózkodási helye,
   - a gondozott gyermek eltűnésének pontos ideje (év, hó, nap, óra, perc)
   - a gondozott gyermek személyleírása: magasság, alkat, haja színe, fejforma, szeme színe, füle, orra, szája, fogazata, álla, nyaka, felső végtagjai, alsó végtagjai,
   - a gondozott gyermek egyéb azonosításra alkalmas különös ismertetőjele,
   - ruházata,
   - eltűnés körülményeinek leírása,
   - a gondozott gyermek rövid jellemzése,
   - ismert kapcsolatai, rokonai, barátai (név, cím, rokoni fok),
   - bejelentést tevő neve
5. Gyermekvédelmi gyám értesítése.
6. Rendkívüli esetnek minősülő esetben az intézményvezető, illetve a fenntartó értesítése kötelező, az ügyeleti feladatot ellátó kollégának.
7. Kapcsolattartásra jogosult személyek - szülők, családtagok – haladéktalan tájékoztatása.
8. További illetékes személyek, intézmények – szükség szerinti - értesítése a gyermek szökéséről - alapellátás szociális menedzsere, területi gyermekvédelmi szakszolgálat, oktatási-nevelési intézmény, pártfogó felügyelő.
9. Folyamatos kapcsolattartás az érintett személyekkel, intézményekkel.

A gyermek megtalálása esetén a következő feladatokat kell elvégezni:

1. A gyermek intézménybe történő visszaszállításának megszervezése: a nevelő szervezi meg a gyermek megfelelő járművel, kísérő kollégával történő visszaszállítását.
2. Rendőrség felé körözés visszavonásának kérése, a gyermek megkerülésének bejelentése, amely tartalmazza az alábbiakat:
   - a beküldő intézmény neve és címe
   - az illetékes rendőrkapitányság neve és címe
   - a gondozott gyermek személyes adatai
   - a szökött gyermek visszakerülésének pontos ideje (év, hó, nap, óra, perc)
   - a szökött gyermek visszakerülésének körülménye (önként visszatért, ki hozta vissza)
   - a körözés (keresés) megszüntetésének kérése
   - visszavonást tevő neve.
3. További illetékes személyek, intézmények értesítése a gyermek megkerüléséről - a gyermek gyermekvédelmi gyámja, a kapcsolattartásra jogosult személyek (szülők,

családtagok), alapellátás szociális menedzsere, területi gyermekvédelmi szakszolgálat, oktatási-nevelési intézmény, pártfogó felügyelő.

4. A gyermekkel a gyermekvédelmi gyámja bevonásával folytatott egyéni beszélgetés keretében fel kell tárni az engedély nélküli eltávozása okát és körülményeit, valamint az eltávozás alatt vele történteket, tartózkodási helyét, megélhetése forrásait. A beszélgetés megtörténtét és tartalmának lényegét írásban dokumentálni kell, és a szükséges intézkedéseket meg kell tenni.
5. A jegyzőkönyv a következőket tartalmazza:
   - eltűnésének körülményeit
   - eltűnésének idejét,
   - visszakerülésének idejét,
   - távolléte alatti körülményeket (étkezés, lakhatás, kapcsolattartás másokkal stb.)
   - távolléte alatt történt-e sérelmére bűncselekmény
   - távolléte alatt követett-e törvénybe ütköző dolgot
   - megállapodás a gondozott gyermekkel.
6. A gyermekotthon házi gyermekorvosa szükség esetén vizsgálja a gyermeket, szükség esetén szakorvosi vizsgálatról intézkedik.
7. A gyermek viselkedésének, magatartásának fokozottabb figyelemmel kísérése.

Intézményen belüli agresszió megelőzése és kezelése

Az intézményen belül a gyermekközösség tagjai között fellépő agresszió különféle formáit meg kell előzni, mérsékelni, ki kell küszöbölni. Ennek érdekében bevált eljárásokat, jó gyakorlatokat honosít meg a gyermekotthon. A sikeres bevezetés érdekében tudatosítja a személyzetben és gyermekközösségben ennek jelentőségét. Az agresszív viselkedés előfordulásának csökkentése, alternatív konfliktuskezelési módok tanítása:

- A felnőtt, mint pozitív modell /mindenkor, minden helyzetben/. Minden nevelő, tanár és a fiatallal dolgozó szakember saját konfliktuskezelő módszereit fejleszti és gyakorolja, mindenfajta tevékenység és megnyilvánulása alkalmával.
- Szociális készségek és empátia fejlesztése csoportfeladatokban.
- Együttműködést igénylő helyzetek kialakítása – korrepetálás, önálló csoportfeladatok megoldásában pl. dekoráció, csoport át- és berendezése.
- Rendszeres csoportos fejlesztés – adott esetre aktualizálva vagy kitalált témában.
- Konfliktus kezelési kultúra fejlesztése erkölcsi normák és szabályok közvetítésével.
- A mindennapi konfliktusok kezelésekor törekedjünk a kiegyensúlyozott, mindkét fél számára kialakuló konszenzusra.
- Csökkentjük a versengést a közös érdekek mentén való gondolkodással - fontos, hogy minden megbeszélésen közös nevezőre juttassuk el a csoport minden tagját.
- Konfliktus esetén alkalmazzuk a helyreállító (resztoratív) igazságszolgáltató módszert.
- Közösségépítés a mindennapok minden területén: az együtt élő csoport közösséggé formálása, a csoporton belüli együttműködés növelése az egymás iránti empátia fejlődése érdekében a mindennapi feladatok és munkák segítségével.
- Közösségépítő játékok alkalmazása, közös feladatokon keresztül, közös sikerek biztosításával. Szabadidős tevékenységeken keresztül, házon belüli és kívüli fellépések alkalmával is használjuk ezeket az építő alkalmakat!
- Nem agresszív viselkedés jutalmazása, figyeljünk a nem agresszív megoldásokra, és minden esetben pozitívan erősítsük meg.
- Az agresszió hátterében munkáló feszültségek más módokon való levezetésének biztosítására: relaxációs módszerek, sport, művészet és kreatív tevékenységek (színház, drámajáték).

- Átlátható szabályokat kell alkotni - az agresszió következményeiről és annak elkerülésének lehetőségeiről. Hangsúlyos a következetes betartás és betartatás mindenki részéről.
- Ha a nem kívánt agressziót büntetjük, ezt össze kell kapcsolnunk minden esetben a megfelelő megoldás ismertetésével. Elemezhetjük az esetet négyszemközt illetve, ha mindenkit érint, csoportmegbeszélésen beszéljük meg - eredményesebb lehet a következő, nem kívánatos megnyilvánulások megelőzésére.

Iskolakerülés megelőzése, kezelése

Az iskolakerülések hátterében sokszor iskolai kudarcok, tanulási nehézségek állnak. A gyermekek az iskola verseny- és teljesítmény centrikus légkörében állandó tanulmányi nehézségekkel küszködnek, mivel a traumák okozta lelki terhek miatt kisebb a teljesítőképességük a normál családban élőkéhez képest.

Az iskolakerülés lehet kudarckerülés is. A rossz jegyek gyakran együtt járnak azzal, hogy a tanuló a tanárokkal személyes konfliktusba keveredik, az osztálytársai „kinézik", perifériára kerül, esetleg bűnbakká válik. Sokat segíthet a probléma kezelésében a tanárokkal való rendszeres és jó kapcsolat kiépítése, együttműködésük elnyerése. Segíthet egy-egy tantárgyból korrepetitor fogadása, rendszeres korrepetálás, foglalkozás. Amennyiben iskolában a növendék helyzete ellehetetlenül segíthet egy iskolaváltás, más alternatív iskolatípus megtalálása, ahol jobban tolerálják a problémás gyerekeket. Átmenetileg egy fél évig a magántanulói státusz is segíthet, azonban hosszú távon nem célszerű, ugyanis így a szükséges szocializációt nem biztosítjuk teljes körűen a gyermek számára. Ha a gyermek állapotában nem tudunk elérni javulást, sőt a tanulási zavarok súlyosbodnak és viselkedési zavarok is fellépnek, felvetődik a gondozási hely módosítás, speciális ellátás bevezetése. Ilyen esetben a gyermekvédelmi gyámmal való egyetértés esetén a vezető nevelő indítványozza a szakértői bizottság felé a gyermek gondozási helyének megváltoztatását.

Újonnan érkező, vagy kiszolgáltatottabb gyermekek és fiatalok kihasználásának, megalázásának elkerülése, visszaszorítása érdekében alkalmazott módszerek

A kisebb gyerekeknek a nagyobb gyerekek által való kiszolgáltatottságának bántalmazásának több fajtája létezik. A verésen a kényszerítésen túl, a zsebpénz elvétele, saját használati tárgyainak elvétele, esetleg bűncselekményre való felhasználás.

A nevelőknek, gondozóknak kötelessége figyelni ezekre a jelenségekre, törekedni kell ezek visszaszorítására, felszámolására.

A kisebbet sokszor megfélemlítik és ő nem meri a felnőtteknek mondani, hogy a nagyok bántalmazzák. Azonban ez is felderíthető és észrevehető, hiszen a bántalmazásnak számtalan jele lehet, és ha a nevelő, gyerekfelügyelő megfelelően jelen vannak a gyerekközösségben, megfelelő személyes kapcsolatokat alakítanak ki a gyerekekkel, különböző jelekből könnyen felismerhető. Ilyen lehet például az, ha a kisebbek feltűnő módon a felnőtt közelségét, biztonságát keresik. Valamint az is gyanús lehet, ha a kisebb gyermek túlzottan próbál a nagyobb gyermek kedvébe járni.

A gyerekek gyakran küzdenek indulatkezelési problémákkal, ezért agresszív szadisztikus hajlamaikat, más téren kell velük levezettetni. Ilyen például a sport, kirándulás, játék. Fontos, hogy ezek a gyerekek megfelelő pszichoterápiában is részesüljenek. Felderítjük, hogy a nagyobb gyerek bántalmazza a kisebbet, akkor nagyon fontos eszközök, hogy az egész csoportgyűlésen az összes gyerekkel a problémát megbeszéljük. Az eltitkolt, el nem fogadott cselekmények váljanak nyílttá, fontos a bántalmazott, bántalmazó szembesítése.

El kell érni a bocsánatkérést, megbocsátást, kibékülést. A bántalmazott gyermek ne kapjon tettéért megtorló büntetést. Inkább a konfliktusba került gyerek közötti viszony rendezésére, emberivé tételére kell törekedni. Olyan is előfordul, hogy kisebb gyerek kárt okoz nagyobb

gyereknek és ezt a nagyobb megtorolja, kártalanítás címén a kisebb gyerekek pénzét elveszi. Ez az önbíráskodás, amit szintén nem szabad megengedni. Arra kell nevelni a gyerekeket, hogy ha neki kárt okoztak, akkor szóljon a felnőttnek és akkor felnőtt segítségével lehet a kár megtérítését rendezni. Így elkerülhető az önbíráskodás és a kár is megtérülhet.

Addiktológiai és drogprevenciós ismeretek

A fiatalok között egyre komolyabb problémát jelentenek a pszichoaktív szerekkel való visszaélések. Gyermekotthonunk növendékei is az erősen veszélyeztetett csoporthoz tartoznak.

A RÉV Drogambulancia a Nemzeti Drogstratégia szellemében egy komplex egészségfejlesztési és drogmegelőzési programot dolgozott ki, amely vállalja az önkéntességen alapuló foglalkozást azokkal a fiatalokkal, akik valamilyen módon kapcsolatba kerültek valamilyen tudatmódosító szerrel. Minden évben előadást tartanak intézményünkben. Fontosnak tartják, hogy a nevelők tudjanak kommunikálni egymással és a vezetéssel. A nevelőkre-gondozókra azért helyeznek nagy hangsúlyt, mert úgy gondolják, hogy elsősorban a nevelési munkához team munkára van szükség, amelyben mindenkinek a véleménye és világlátása egyformán fontos. Másodlagos haszna a képzésnek az is, hogy ez értékmutató lehet a diákközösségek számára is.

Bűnmegelőzési ismeretek

A szervezett bűnözés és módszereinek megismerése fontos mind a növendékeink, mind munkatársaink számára. Az emberkereskedelem és a kábítószer terjesztés területén különösen veszélyeztetettek gyermekeink. A kábítószerre való rászoktatás, a terjesztésbe való beépítés módszereinek ismerete, mind nagyon fontos lehet. Ezért a rendőrség bűnmegelőzési szakemberei évente ismeretterjesztő előadásokkal keresik fel gyermekotthonunkat. Ezek az alkalmak minden nagyon sok új információt, segítséget adnak a munkatársak és a gyermekek részére is.

11. Jutalmazás, büntetés

A jutalmazás és elmarasztalás elvei:

A mindennapi munkánk során fejlesztjük a gondozott gyermekek, fiatalok értékelés iránti érzékenységét. Törekszünk arra, hogy a gondozottak érzékennyé váljanak a nonverbális megerősítésre, vagy elmarasztalásra.

A házirendünk tartalmazza a jutalmazás rendszerének elemeit és a büntetések alapvető formáit is.

A gondozott gyermek egyéni különbözőségeit figyelembe véve minden sikeres teljesítményt meg kell erősíteni.

Elveink:

- A jutalmazás fokozatait a gondozottak bevonásával alakítjuk ki.
- A jutalmazásoknak következetesnek kell lenniük.
- A jutalmazás során kerülni kell a kivételezést
- A jutalmazás – ha fennállnak a feltételei, - lehet kollektív
- Folyamatosan visszajelzést adunk, tehát jutalmazunk, büntetünk, nem csak szavainkkal, hanem metakommunikáció útján is.
- Mind a jutalmazások, mind a büntetések gyakorlatában a következetességre, s a közvetlenségre törekszik intézményünk. Elengedhetetlen, hogy valóban kövesse elmarasztalás a kioltani kívánt viselkedést, a megerősítésre szánt magatartást is jutalmazzuk, főleg, hogyha előzetesen ebben megegyeztünk a gyermekkel.

- Minden helyzetben közvetlen az adekvát, vagy inadekvát tetteket követi jutalom vagy büntetés, amely nem mutat mennyiségi, minőségi értelemben véve jelentős különbségeket a gyermekotthoni csoportok között, mivel az megzavarná a gyermekek értékrendjét, érthetetlenné válna számukra, hogy miért vannak eltérőképpen értékelve a különböző kortársak.
- Amennyiben egy gyermek bizalmi kapcsolatot épít ki a felnőttekkel szemben, és tisztázottak az egymással szemben támasztott elvárások, lehetőségek, akkor a gyermekben kialakul egy egészséges megfelelési vágy. A nevelő, gyermekfelügyelő ennek fényében értékeli a gyermeket szóban, mely fontos emocionális hatása révén hatékonyabb, mint a tárgyi jutalom, vagy különböző büntetési formák.
- A gyermekotthonunkban semmilyen formában nem alkalmazhatnak a dolgozók sem fizikai kényszert, sem fizikai büntetést. Helytelen viselkedésformák esetében meg lehet kérni a gyermeket, hogy gondolkozzon el viselkedésén, – mindig a viselkedést minősítjük -, higgadjon le.
- A pozitív megerősítéseket több személy jelenlétében alkalmazzuk, így azok mintaként is szolgálhatnak, az elmarasztalásokat, főleg egy verbális agresszióval társuló helyzetben, érdemes négyszemközti helyzetben tisztázni.
- A gyerekeknek biztosítjuk a nem megfelelő cselekedetek jóvátételét, későbbiekben a lezárt eseteket nem emlegetjük fel. Sokszor tisztázásra szorul, hogy melyik tett, miért nem helyénvaló, kiket érint, kire miként hat, s így érthetőbbé válhat, hogy miért marasztaljuk el.
- Jutalmazhatjuk a gyermeket az előre kialakított szabadidős programokon felül további lehetőségek felvetésével, megvalósításával. A bizalmunk jutalom értékű lehet, hogyha megbízzuk a gyermeket önállóságot igénylő feladatokkal, s amennyiben ezekben a helyzetekben az elvárások szerint cselekszik, akkor a továbbiakban is lehetőséget kap erre.
- Amennyiben valamelyik gondozott elfogadhatatlan magatartást tanúsít, a rendet megbontja, illetve kötelességeit nem teljesíti, másokkal szemben agresszíven viselkedik büntetésben részesülhet.
- A fegyelmi vétség kivizsgálása elsősorban a nevelő feladata, melyhez segítséget nyújt az ott dolgozó gyermekfelügyelő is.
- Súlyosabb esetekben a gyermekotthon vezetője vizsgálja ki az ügyeket. Az ő feladatuk is egyben a büntetés kiszabása, amely nem kötelező, hanem mint lehetőség merül fel.
- Minden súlyosabb magatartás problémánál az eset súlyosságától függően feljegyzést, illetve jegyzőkönyvet kell felvenni, ami bekerül a gondozott személyi anyagába.
- Első esetben ne büntetést adjunk, hanem egy lelki beszélgetéssel hassunk a rendbontóra.
- Amennyiben elfogadhatatlan cselekedetei visszatérők, úgy sor kerülhet a büntetés adására is. A büntetés időben ne váljon le nagyon a cselekményről, lehetőleg közvetlenül kövesse azt. A büntetés nagyságát tekintve azt szükséges mérlegelni, hogy milyen büntetésforma az, amelyik az adott növendék számára az adott cselekményt tekintve se túl erős, se túl enyhe.
- A büntetés nem lehet öncélú, nem lehet kollektív, nem lehet megszégyenítő, nem sértheti a növendék alapvető emberi jogait. Ezért nem alkalmazható testi fenyítés, lelki megalázás.
- Lehetőséget kell biztosítani a növendéknek, hogy a részére kiszabott büntetést valamilyen önként vállalt jóvátétellel kiváltsa. A jóvátétel lehet valamilyen a közösségért, vagy valamelyik társáért végzett önkéntes munka, jó cselekedet.
- A büntetés területei: kimenő idő korlátozása, jutalommegvonás, közösségi rendezvényekből való kizárás.

12. A gyermekotthon kapcsolatrendszere:

A gyermekotthonban elhelyezett gyermekek megfelelő színvonalú ellátásának biztosítása és ellenőrzése érdekében a munkatársak folyamatosan együttműködnek egymással.
A nevelő, és a gyermekfelügyelő elsődlegesen a gondozási – nevelési folyamatban nyújt segítséget. A gyermekvédelmi gyám elsődlegesen a gyermek hivatalos ügyeiben jár el, valamint segíti és felügyeli a gondozási-nevelési munkát (ha van kirendelt gyám). Az együttműködés elsődlegesen személyes találkozásokat és jelenlétet kell, hogy jelentsen.

A hatékony együttműködés érdekét szolgálja a kettő hetente működő esetmegbeszélő csoport, amelyen a gyermekekkel kapcsolatban lévő munkatárs, vezető és lehetőleg a gyermekvédelmi gyám is részt vesz.
A gyermekotthonban tevékenykedők, folyamatos kapcsolatban állnak a gyermekek oktatási-nevelési intézményeivel, az egészségügyi ellátókkal, rendőrséggel, a gyermekjóléti szolgálatokkal és a gyámhatóságokkal.

Az oktatási intézményekkel és az egészségügyi szolgáltatókkal a gyermekvédelmi gyám kapcsolata is rendszeres. (Ha van kirendelt)
A gyermekjóléti szolgálatokkal és a gyámhatósággal munkatársaink tartják rendszeresen a kapcsolatot személyesen, illetve helyzetértékeléseik kapcsán írásban. A nevelő a kapcsolattartások során, a gyermekjóléti szolgálat szociális menedzsere látogatásai, illetve felülvizsgálati értekezletek alkalmával működik együtt ezen intézményekkel, esetenként egyházi és civil szervezetekkel.

A gyermekotthon és a gyermekjóléti szolgálat együttműködése

A gondozási hely szakemberei az illetékes gyermekjóléti szolgálat szociális menedzser folyamatos és együttműködő munkakapcsolatot építenek ki, összehangolt koncepció és cselekvés (munkamegosztás) alapján, egyeztetett célokat és módszereket követve, a segítő feladatokat megosztva, egymás tevékenységét kiegészítve végzik a család támogatását.

Célunk, hogy a segítő szakemberek egyeztetett, egységes koncepciója mentén történjen a család gondozása. Hatékony családgondozással törekszenek a családot ismét alkalmassá tenni a gyerek nevelésére.

- A gyermekvédelmi gyámnak, nevelőnek és a gyermekjóléti szolgálat esetmenedzserének személyes kapcsolatfelvételére első alkalommal az elhelyezési értekezleten kerül sor.
- A gyermekotthon vezetője a gyermek befogadásáról haladéktalanul értesíti az illetékes gyermekjóléti szolgálatot.
- A gyermekjóléti szolgálat esetmenedzsere nevelésbe vétel során rendszeresen kapcsolatot tart telefonon vagy személyesen a gondozási hellyel.
- A gyermek nevelője minden olyan esetben, amikor a gyermek ellátását érintő lényeges kérdésben (gondozási forma, gyám személye, gondozási hely, kapcsolattartási szabályozás stb.) változtatást kezdeményez, előzetesen írásban tájékoztatja a gyermekjóléti szolgálatot az adott kérdésben (pl. kapcsolattartási szabályozás) és vele egyeztet.
- A gyermekotthon vezetője a gyermek gondozásának megszűnéséről értesíti a gyermekjóléti szolgálatot.

A gyermekvédelmi gyám, és a gondozási hely együttműködése

A gyermek gyermekvédelmi gyámja, a gyermek ellátásában közreműködő szakemberekkel összehangolt együttes tevékenységgel segíti elő a gyermek egyéni gondozási-nevelési tervének megvalósulását, a gyermek hazagondozását.

- Az egyéni gondozási-nevelési terv kidolgozásában szükség szerint a gyermekvédelmi gyám is részt vesz, valamint a végrehajtásban közreműködik. Tanácsaival segíti a terv elkészítését és teljesítését.
- A gyám a gyermeket és a nevelőt a kirendelése időtartama alatt legalább havonta egy alkalommal, a hatodik életévet be nem töltött gyermek esetén legalább kéthetente egy alkalommal felkeresi gondozási helyén. A gyermekkel- életkorának megfelelően- személyes és közvetlen találkozást, beszélgetést kezdeményez.
- A gyám és a gondozó az egyéni elhelyezési tervben feltüntetett ellátási (oktatási, gondozási, nevelési, fejlesztési, családgondozási) feladatokról megbeszélést folytat.
- A gyám és a gondozó a gyermek sorsát érintő lényeges döntések meghozatala előtt szükség szerint konzultál egymással.

Egyéb intézményekkel, hatóságokkal való együttműködés

Az intézményt külső kapcsolataiban elsősorban az intézményvezető, annak helyettese, valamint az intézményvezető megbízásából a gyermekotthon-vezető képviseli. A különböző típusú feladatok végzése során a dolgozók munkaköri leírásuknak megfelelő mértékben és felelősséggel tartják a kapcsolatot az egyes intézményekkel.

Szakmai és egyéb kapcsolatok:

1. Intézmény vezetés
2. Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság
3. Gyámhatóságok
4. Nevelési Tanácsadó
5. Vas Vármegyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság
6. Gyermekjóléti Szolgálatok,
7. Családsegítő Szolgálatok,
8. Vas vármegyei gyermekotthonok
9. Helyi önkormányzat, Rum Kastély EGYMI, helyi intézmények.

A gyermekvédelmi rendszer minden egyes tagjával próbálunk pozitív, kölcsönös segítő kapcsolatot kialakítani. Szem előtt kell tartanunk, hogy a cél minden esetben egy jól funkcionáló munkakapcsolat kell, hogy legyen!

Egészségügyi szolgáltatókkal való kapcsolatok:

- Egészségügyi intézmények
- NNK
- Házi orvosok
- Szakrendelések
- Gyermek- és Ifjúságpszichiátriai Gondozó és Szakrendelés

A gondozott gyermekek egészségügyi állapotát a gyermekotthon dolgozói kísérik figyelemmel. Iskoláskorú gyermekeink egészségi állapotát az intézményi orvos és védőnő rendszeresen ellenőrzi. A szükséges védőoltásokat ő biztosítja.

A naprakészen vezeti a gyerekek egészségügyi dokumentációját, a szakrendeléseken és kontrollokon kapott leleteket minden esetben bemutatjuk neki.

Oktatási-nevelési intézmények:

- Óvodák
- Általános iskolák
- Középiskolák
- Gyakorlati helyek

Az iskolákkal fontos a lehetőség szerinti napi kapcsolat fenntartása. Lehetőség szerint megjelenünk minden iskolai rendezvényen, nyílt órákon, ünnepségeken és a szülői értekezleteken is.
Az osztályfőnökökkel általában heti kapcsolattartás a jellemző, de ha bármilyen kirívó eset történik, vagy ha a gyerek nem megy be az iskolába, rögtön jeleznek felénk az osztályfőnökök.
A tanulók egy része szakközépiskolába jár. Az elméleti képzés itt gyakorlati helyen történő oktatással is kiegészül. Elmondható, hogy a gyakorlatvezetőkkel kifejezetten jó az együttműködésünk, bármilyen ügyben kereshetjük őket. Mi is próbálunk segítségükre lenni gyerekeink mindennapi gyakorlatának szervezésekor, illetve aktívan jelen vagyunk az általuk tartott szülői értekezleteken és fogadóórákon.

Igazságügyi és büntetés-végrehajtási intézmények

- Rendőrkapitányságok
- Bíróságok
- Speciális intézetek
- Pártfogó felügyelői hálózat

A rendőrséggel, azon belül is a szombathelyi rendőrkapitánysággal szinte napi kapcsolatban állunk.
A pártfogói hálózattal, személy szerint a pártfogóval kölcsönösen jó a munkakapcsolatunk. Az intézetbeli gyerekeknek általában ugyanaz a személy van kijelölve, mert területi illetékesség szerint ugyanaz a pártfogó foglalkozik a gyerekekkel.

13. Kapcsolattartás a családdal

A gyermek szüleivel és más hozzátartozóival történő kapcsolattartásának módját, idejét a gyámhatóság a határozatában állapítja meg. A személyes kapcsolatok ápolása esetén, amennyiben arra a gyámhivatal felhatalmazást ad, az eltávozás és szabadság engedélyezésére a gondozási hellyel történő egyeztetést követően a gyermekvédelmi gyám jogosult.

A kapcsolattartás formái:

- Folyamatos és időszakos kapcsolattartás
- Felügyelt kapcsolattartás
- Levelezés
- Telefonkapcsolat
- Ajándék- csomag küldés/ fogadás
- Email

Gyermekotthonban a gyermekek szülőket, családtagot, látogatót fogadhatnak látogatási időben, kultúrált formában és zavartalan körülmények között.

Látogatás rendje: szombaton:14.00 – 16.00; vasárnap: 14.00 – 16.00 óra között.

Az elrendelt felügyelt kapcsolattartás esetén meghatározott helyszínen kerül sor a kapcsolattartásra, ahol biztosítani kell a kulturált és zavartalan körülményeit. A cél, hogy a gyermek számára biztonságos körülmények között segítse elő a kapcsolattartásra jogosulttal a családi kapcsolat felépítését vagy helyreállítását.
A felügyelt kapcsolattartásra az OGYSZ Vas Vármegyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálatánál, a kapcsolattartást felügyelő szakember jelenlétében és tanácsadása mellett kerül sor.
Közös programok szervezéséről a szülőt előzetesen tájékoztatjuk, az ilyenkor elmaradt látogatás pótlására lehetőséget biztosítunk.

14. Képzés, továbbképzés

A gyermekotthonban a jogszabályok szerinti iskolai végzettséggel, képzettséggel rendelkező munkatársat foglalkoztatjuk. Vannak azonban olyan speciális képzések, melyek elengedhetetlenek a munkatárs jó színvonalú munkavégzéshez. Ezeket a képzéseket, vagy egyéb munkakörhöz kapcsolódó képzést az intézmény költségvetéséhez mérten tanulmányi szerződés megkötésével támogathat.
Kiemelten fontosak azok a képzések, továbbképzések, amelyek személyiségfejlesztők, szakmai kompetencia növelő képzések.

A 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet, valamint a pedagógus munkakörben dolgozók számára a 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet alapján kell az intézménynek elkészíteni a képzési tervet, támogatni, ösztönözni a képzést, továbbképzést.
A képzési tervet minden év március 31-ig kell elkészíteni és elfogadni. A képzési terv tartalmazza a képzésben, továbbképzésben részt vevők nevét, a képzések megnevezését, akkreditációs számát, a képzés kezdő és záró dátumát, a képzés költségeit és a képzés finanszírozásának forrását.

15. Az ellátást igénybe vevők és a szakszolgálati munkatársak érdekeinek, jogainak védelme

A gyermek és a fiatal felnőtt amennyiben méltánytalanság vagy sérelem éri, orvoslása céljából közvetlenül fordulhat a vele közvetlenül kapcsolatban állókhoz (gyermekotthon vezető, gyermekvédelmi gyám), vagy az intézményvezetőhöz.
A munkatársak a tudomásukra jutott panaszos ügyben kötelesek a szolgálati út betartásával eljárni, s annak kivizsgálásában, s megoldásában közreműködni. Amennyiben a panaszos sérelme vizsgálatának eredményéről nem kap tájékoztatást lehetősége van további fórumokat megkeresni.

Fentieken túl az intézmény ***Érdekképviseleti Fóruma***, valamint a ***Gyermekjogi Képviselő*** segítik a gyermekek jogainak védelmét, s őket magukat azok megismerésében és érvényesítésében.
Az Érdekképviseleti fórum tagjai között jelen van a Szakszolgálati munkatársak, a Fenntartó és a gondozott gyermekek, fiatal felnőttek képviselője is.
A Fórum működését külön Ügyrend szabályozza.

A Gyermekjogi képviselő feladatai:
- segít a gyermeknek panasza megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását,

- támogatja a gyermeket az állapotának megfelelő ellátáshoz való hozzájutásról,
- eljár a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a fiatal felnőtt valamint a gyermek önkormányzat megkeresése alapján,
- részt vesz a szakszolgálat elhelyezési értekezletein, különös tekintettel a speciális ellátási szükségletű gyermekek elhelyezésére
- jogosult a gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működési területén tájékoztatást, iratokat kérni és a helyszínen tájékozódni.

A gyermekotthon gyermekjogi képviselője:
Turi Renáta
gyermekjogi képviselő
INTEGRÁLT JOGVÉDELMI SZOLGÁLAT
Mobil: +36 (20) 489 9642
E-mail: renata.turi@ijsz.bm.gov.hu
Lev. cím: 1365 Budapest, Pf.: 646.
Web: www.ijsz.hu

16. A minőségbiztosítás elemei

A gyermekotthonban dolgozó munkatársak alkalmasságát felvételi beszélgetés keretében az intézmény vezetése (intézményvezető, gyermekotthon vezető) vizsgálja.
Az alkalmasság kritériumai: előírt szakmai végzettség, egészségügyi státusz, pszichés és személyiség állapot, motivációs vizsgálat.
A felvételi beszélgetésen felkérésre részt vehet az intézmény pszichológusa is.
A gyermekotthon dolgozói szakképzett munkatársak, akik a rájuk váró feladatokra önképzéssel, helyi vagy akkreditált képzéssel készültek (készülnek).
Emellett időnként szupervíziós, csoportos szupervíziós foglalkozásokon, 2 hetente esetmegbeszéléseken, évente belső képzéseken fejlesztik tudásukat. Az esetmegbeszéléseken a gyermekotthon szakmai munkakörben lévő munkatársai vesznek részt. Az esetmegbeszélés az intézményvezető, vagy/és a gyermekotthon vezető vezeti.
Az ülésen a gyermekekkel kapcsolatos helyzet értelmezése, terápiás lehetőségek áttekintése, teendők megbeszélése, közös konszenzusos fellépés kidolgozása a feladat.

A dolgozók részt vesznek a jogszabályban előírt pedagógus és szociális továbbképzésben is. A szakmai továbbképzések szervezése a képzési terv alapján, a gyermekotthon vezetővel, humánpolitikai ügyintézővel történő egyeztetést követően az aktuálisan elérhető képzési lehetőségek feltérképezésével történik.

A gyermekotthonban dolgozó nevelő, gyermekfelügyelők és a gyermekvédelmi - asszisztens rendelkeznek munkaköri leírással, valamint olyan mentalitással, gyermekszeretettel, hogy képesek ellátni a beutalt gyermekek gondozását, nevelését, oktatását.

Az intézményvezetője gondoskodik arról, hogy a bántalmazási esetekkel összefüggésben elkészített Módszertani útmutatóban foglaltakat az intézmény valamennyi munkavállalója megismerje, a megismerés tényét aláírásával igazolja. Az új munkavállalókat a belépésüket követően 14 munkanapon belül kell megismertetni a Módszertani útmutató tartalmával. Az intézményvezető havi szinten gyermekotthonvezető értekezletet tart, ahol évente legalább egy alkalommal összegzik, megbeszélik a gyermekbántalmazásokkal kapcsolatos eseteket, közösen értelmezik a Módszertan tartalmát és egyeztetnek annak alkalmazásáról.

17. Szakmaetikai kérdések

Etikai kérdések iránymutatásaként a mindenkori szociális munka etikai kódexét alkalmazzuk. Ezen túl a munkavégzés során a következő szakmaetikai előírásokat, ajánlásokat be kell tartani:

- A gyermekotthon dolgozóinak és a gyermekeknek az egymáshoz való viszonya a személyiség tiszteletére épül. Elvárja a kölcsönös tapintatot, megértést és ésszerű határokig a toleranciát.
- A gyermekotthonban tevékenykedők munkájukat csak az elhelyezett gyermekek és munkatársaik jogainak és érdekeinek messzemenő figyelembevételével végezhetik.
- A-gyermekotthon dolgozója munkájáért a gyermektől, annak képviselőjétől, szülőjétől pénzt, vagy egyéb ellenszolgáltatást nem fogadhat el.
- A munkatársak tevékenységüket a munkaköri leírásban rögzítettek alapján, az intézmény munkarendje, szabályzatai szerint kötelesek végezni.
- A gyermekotthon dolgozóit a gyermek és hozzátartozója egészségi állapotával, családi, vagyoni vagy egyéb körülményeivel kapcsolatban tudomásukra jutott adat, információ vonatkozásában titoktartási kötelezettség terheli, függetlenül attól, hogy ezeket milyen módon ismerték meg.
- A kollégák a tudomásukra jutott, szakmai munkával kapcsolatos információkat csak az ügyben érdekelt munkatársakkal, vagy szakmai partnerekkel oszthatják meg. A titoktartási kötelezettség vonatkozásában kivételt képez, ha jogszabály tájékoztatási kötelezettséget ír elő.
- Bárminemű szakmai véleményalkotás, nyilatkozat megtételekor minden esetben tekintettel kell lenni a hivatali titoktartásra vonatkozó rendelkezésekre (jogszabályi rendelkezések, SZMSZ), valamint az intézmény jó hírnevére és az intézménnyel kapcsolatban álló gyermekek, szülők érdekeire.
- Nyilvános internetes oldalakra sem az intézménnyel, sem a gyermekekkel, sem a munkatársakkal kapcsolatos véleményt nem lehet feltenni. Ennek megsértése fegyelmi felelősséggel jár.

18. Dokumentáció

A gyermekotthonban a következő dokumentációk vezetése kötelező:

- Eseménynapló: napi információk, cselekmények, események pontos leírása. Tájékoztató a csoport életéről. A mindenkori szolgálatban levő dolgozó vezeti, a történteket rögzíti, munkaideje végén lezárja és aláírja.
- Regisztrációs (létszám) napló, mely tartalmazza a gyermekek nevét, státuszát, a bekerülés időpontját (honnan) ill. a távozás helyét (hová) és időpontját. A létszámnapló napi szinten vezetett dokumentum, amely tartalmazza az ellátott gyermekek névsorát, a hiányzó gyermekek nevét, valamint a hiányzás okát is (engedély nélkül, vagy engedéllyel való távozás, kapcsolattartás, kórházi, terápiás kezelés stb.).
- Egyéni dosszié (iratgyűjtő), mely tartalmazza a gyermek személyes adatait, okmányait, állapotával, helyzetével kapcsolatos összes iratanyagot. Része a nevelői jellemzés, mely a bekerülés kori, majd az eltávozáskor készülő helyzetelemzést foglalja magába.
- Egyéni gondozási-nevelési terv („GH-1 adatlap): nevelésbe vétel esetén a gyermek gondozásával-nevelésével kapcsolatos célokat és konkrét feladatokat tartalmazza.
- Helyzetértékelés (GH-3 adatlap): a gyermek nevelésbe vételének felülvizsgálatára szolgáló adatlap, melyen a gondozási-nevelési tervben foglalt feladatok értékelése

történik.

- Zsebpénz-nyilvántartólap, melyben nyomon lehet követni a gyermek zsebpénzének folyósítását, aktuális egyenlegét, az átvétel regisztrálását.
- Munkaterv, mely minden évben havonként kidolgozva jeleníti meg a legfontosabb folyamatos és aktuális feladatainkat, tárgyi és személyi feltételeinket, nevelő és oktató munkánkat, munkafoglalkozásainkat, intézménylátogatásokat, kulturális, szabadidős és sportprogramjainkat és a továbbképzéseket.
- Kapcsolattartási napló, ami az ellátásban részesülők és hozzátartozóik kapcsolattartásának dokumentálására szolgál.
- Nyilatkozat a gyermek befogadásakor a tájékoztatási kötelezettségről.
- Ruházat beszerzési napló, Ruhaleltár, amelyekben az ellátásban részesülők éves ruházati ellátását követjük nyomon.

19. Információáramlás:

Fontos, hogy a gyermekeket érintő információk érthető módon eljussanak a gyermekekhez, illetve ezek hatásának visszacsatolása is megtörténjen. Az eszközök: faliújságok, gyermekújság, megbeszélések, gyermekotthonos online közösségi háló, stb.
A faliújságok (közösségi hálón való megjelenés) szerkesztése az elnökség ellenőrzésével a csoportközösségek feladata. Így a gyerekek maguk is részt vesznek az információ szolgáltatásában. A gyermekújság szerkesztését állandó stáb látja el, megjelenése rendszeres. Az elkészített produktumoknak egyrészt ízlésformáló hatásuk van, másrészt közvetítik a felnőttek felé a gyermekek aktuális gondolatvilágát, megmutatják érzéseiket, értékeiket.

20. Személyes és közösségi érdekek képviselete

A gyermekotthonban elhelyezett gyermekek ellátási szükségletüknél fogva is kiszolgáltatottabb helyzetben vannak Ezért hangsúlyos a jogaik biztosítása, érdekeik képviselete. Az szakemberek felelőssége, hogy a gyermek ismerjék jogaikat és kötelezettségeiket, aktívan képviselniük kell a gondozásban élő gyermek érdekét. Emellett elő kell segíteni az önképviselet, véleménynyilvánítás és érdekképviselet elsajátítását, gyakorlását, ez azonban ellátási szükségletük okán is csak részben tud megvalósulni.
Megfelelő formában ki kell építeni a gyermek véleménynyilvánításának fórumait.
A gyermek saját gondozásával, nevelésével kapcsolatos szempontjait, véleményét, elképzeléseit a nevelő, gyermekvédelmi gyám a döntések meghozatalánál minden kérdésben közvetlenül meghallgatja.
Biztosítani kell, hogy minden olyan esetben, amikor indokolt (az életkora és egészségi állapota lehetővé teszi), továbbá amikor a gyermek vagy a gyámhivatal kifejezetten kéri, a gyermek jelen lehessen az évenkénti rendes vagy soron kívüli felülvizsgálatai tárgyaláson.
A gyámhatóság képviselője a felülvizsgálati tárgyaláson meghallgatja a gyermeket, amennyiben életkora miatt akadályba ütközik az önálló véleménynyilvánítása, e jogának érvényesítésében a gyermekvédelmi gyám jár el.

Gyermekönkormányzat
A Gyermekönkormányzat véleményt nyilváníthat az intézmény vezetőjénél a bentlakásos gyermekintézmény működésével és a gyermekekkel kapcsolatos valamennyi kérdésben, amit az intézmény vezetője figyelembe vesz.

A Gyermekönkormányzat a gyermekotthon növendékeinek céltudatosan szervezett és irányított demokratikus és öntevékeny szervezete. Célunk, hogy - a többségében már serdülőkorú - gyermekeink minél nagyobb mértékben váljanak saját életük irányítójává. Bontakozzon ki a demokratizmus, a gyermekek legyenek tisztában jogaikkal és kötelezettségeikkel.

Érdekképviseleti fórum

Az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviseleti fórum megalakításának és működésének szabályait.

Az érdekképviseleti fórum szavazati jogú választott tagjai:

- a gyermekönkormányzat képviselői
- az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői, illetve a fiatal felnőttek képviselői
- az intézmény dolgozóinak képviselői
- az intézményt fenntartó képviselői

Az érdekképviseleti fórum megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat, és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, továbbá intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, az intézmény ellenőrzését ellátó gyámhatóságnál, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.

Az érdekképviseleti fórum az intézmény vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket, fiatal felnőttet érintő ügyekben, valamint javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről. Az érdekképviseleti fórum egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a fiatal felnőtt, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél, vagy az érdekképviseleti fórumánál:

1. az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
2. a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén.

A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelem

Alapvető feladat, hogy a személyes gondoskodást végző személyek, kollégák a kötelezettségeik mellett a jogaikról is megfelelő tájékoztatásban részesüljenek. Jogaik ismerete nélkül annak védelme is nehezen megvalósítható, tekintettel arra, hogy ismeret hiányában az esetleges jogsértést fel sem ismernék. Az ismeretszerzés lehetséges formái különösen:

a) a jogszabályokhoz történő internetes hozzáférés lehetővé tétele.
b) szakmai (nevelőtestületi) értekezleteken tájékoztatók meghallgatása.
c) gyermekotthon-vezetőkkel való személyes megbeszélés.
d) a munkavállalót megillető jogokról tájékoztatás az intézményvezető és/vagy intézményvezető-helyettes közreműködésével.
e) intézményvezető és/vagy intézményvezető-helyettes általi tájékoztatás jogszabályok változásairól.

Az intézmény biztosítja a Munka Törvénykönyve és a Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény alapján a munkavállalókat megillető jogok gyakorlását, a munkavállalók részvételi jogának gyakorlását.

A munka és tűzvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátását szerződés alapján vállalkozó közreműködésével biztosítja a munkáltató, amely lehetővé teszi, hogy a munkavállalók a feladatot ellátó szakemberekhez forduljanak.

A 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről 459.§ (1) 12. i.) és j) pontja alapján közfeladatot ellátó személy többek között a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározott munkakörben foglalkoztatott személy e tevékenysége gyakorlása során. A törvény védi a közfeladatot ellátó személyt. Közfeladatot ellátó személy elleni erőszak (Btk. 311. §) a Btk 310. §. szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt közfeladatot ellátó személy ellen követi el.

A személyes gondoskodást végző személyek, munkavállalók a jogszabályokban szabályozott különböző hatóságokon, egyéb intézményeken túl jogaik védelmével kapcsolatosan fordulhatnak közvetlen felettesükhöz (gyermekotthonvezető), és az intézményvezetőhöz is.

A gyermekotthon Szakmai Programját a gyermekotthoni testület a mai napon jóváhagyta.

Rum, 2025. ...06. 25.....

/: Kázár Szilvia :/
gyermekotthonvezető

Szombathely, 2025. ...06. 25.....

/: Szabó Anita :/
intézményvezető

Záradék:

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság képviseletében a Gyermekvédelmi Központ és Általános Iskola Vas Vármegye Százholdas Pagony Különleges Gyermekotthon Rum szakmai programját jóváhagyom. Jelen szakmai program ...2025. 07. 01.... napján lép hatályba.

Szombathely, 2025. ...06. 25.... ....

dr. Jári Alexandra
igazgató